

Op weg naar beloofd land

In opdracht van God zond Mozes verspieders uit om het beloofde land te verkennen. God had immers gezegd: 'Ga naar het land dat ik jullie zal geven'. Van de twaalf verspieders komen er in het verhaal tien terug met barre verhalen. Ze hadden als het ware een sterkte/zwakte analyse gemaakt van het land en hoewel het land overvloedig was van melk en honing waren ze zich toch rot geschrokken; het land binnentrekken leek geen optie; ze zagen teveel gevaar, ze zouden het zelfs op moeten nemen tegen reuzen.

Onze werkelijkheid anno 2013 is een hele andere, maar toch. Welke gevaren zien wij op de grens van toekomstig land? Zullen er nog banen zijn voor onze kinderen? Ongrijpbare zaken als cybercriminaliteit? Terroristische aanslagen? Natuurrampen?

Dit verhaal daagt ons uit en brengt ons midden in de actualiteit. Terwijl de wereld waarin wij leven competitiever en harder wordt en velen zorgen hebben over werk, hypotheek en pensioen is er ook een bepaalde urgentie voelbaar dat we ons leven en samenleven ook anders kunnen inrichten. Anders, maar hoe dan? Alsof we aan de grens staan van een andere wereld. Dat gevoel kan onzekerheid en angst met zich meebrengen. Hoe ziet deze nieuwe wereld eruit? Zullen we het begrijpen? Is er ook plaats voor ons? Blijft er nog wat voor en van ons over? En dan is de eerste neiging om vast te houden aan wat je hebt, naar binnen te keren, voor jezelf te zorgen, bang om de boot te missen.

Tegelijkertijd voel ik om mij heen en ervaar ik zelf een groot verlangen, bijna een hunkering. Alsof velen kampen met gevoelens van leegte en gemis en snakken naar een bron om vanuit te leven. Naar betekenisvolle verhalen die inspireren. Naar een bewoonbare en rechtvaardige wereld, naar een duurzamer en menselijker samenzijn. Naar een leven uit vertrouwen en hoop. Uit God.

Twee van de twaalf verspieders willen het geschenk verder gaan verkennen, terwijl de andere tien verspieders de gave niet kunnen ontdekken. Het hun beloofde land is weliswaar gegeven maar niet los en leeg verkrijgbaar. Ze komen in het nieuwe land andere volkeren tegen, met gewoontes en afmetingen die ze niet kennen. Ze zien beren op de weg, verkrampen en vervallen terug in hun oude patronen. Dan nog liever woestijn en maar geen beloofd land.

Stelt U zich voor: U zou positie moeten kiezen in het verhaal van de verspieders. We zouden allemaal vermoed ik één van de twee verspieders willen zijn die vol vertrouwen eerste stappen in het nieuwe land zetten. Terwijl we vaker dan ons lief is geneigd zijn om eerst gehoor te geven aan onze twijfels en angsten.

Maar wat is vertrouwen? Hoe kom ik er dichtbij, wat is de bron? Leven vanuit vertrouwen klinkt heerlijk maar is zo makkelijk nog niet. Want in je eentje achter de computer als de opdrachten nauwelijks binnenstromen, of midden in relatieperikelen, wanneer je je partner

verliest, met zorgen over de kinderen of een lichaam dat je in de steek laat, kun je iedere vorm van vertrouwen verliezen. In jezelf, in de ander, in het leven.

En dit is nu precies wat God aan de Israëlieten vroeg: om te vertrouwen. Vervolg je weg, vertrouw op mij en kom in beweging. Durf te vertrouwen dat er jou iets gegeven is en dat het goed zal zijn. Durf te vertrouwen al weet je van tevoren niet hoe of wat, al is het je niet-vertrouwd, al kom je onderweg allerlei weerbarstigheid en moeilijkheden tegen.

Voor mij heet dat vertrouwen 'geloven'. Want kennelijk hoef je het niet alleen uit jezelf, uit je tenen te halen. 'Kom, wees niet bang, ga, vertrouw op mij, je zult zien jouw vertrouwen zal worden beloond', hoor ik tussen de regels door. 'Treed uit je m2, laat je zien aan anderen, open je handen en kom in beweging. Weet dat je niet op jezelf staat, los van alles om je heen, dat je niet je eigen schepsel bent maar dat je deel uitmaakt van een grotere wereld. Dat het geheel jou net zo hard nodig heeft als jij het geheel'.

En nu we hier aan het begin van het seizoen elkaar weer ontmoeten zouden we onszelf en elkaar de vraag kunnen stellen: Wat brengt ons hier nu samen? Waarom kom ik hier toch iedere keer weer mijn bed voor uit, op zondagmorgen? Want verschillend als we zijn komen we vermoed ik allemaal om een pas op de plaats te maken, om aangesproken te worden en vertrouwen te ervaren. Om onze geestelijke weg te kunnen delen en niet alleen onze eigen stem te horen. Omdat het over ons gaat maar niet allemaal om ons draait. Om woorden te horen als opdracht en bestemming, zin aan ons dagelijks bestaan. Over hoop op een wereld van recht en vrede. Balsem voor onze ziel maar ook bevrijding uit onze ego's. Waar we een kaars mogen opsteken, een lied mogen zingen, ons geroepen mogen weten om ons aan te sluiten en deel uit te maken van de eeuwenlange stoet van God in mensen.

En zo zie ik ook om mij heen dat er allerlei nieuwe sporen getrokken worden, dat er nieuwe vruchten groeien. Creatieve uitingen van vertrouwen en solidariteit. Mensen die aan zichzelf niet genoeg hebben en achter hun voordeur vandaan komen omdat ze vertrouwen in wat er mogelijk is, soms recht tegen de stroom in.

Een grote groep zwemt volgende week 2 kilometer in de Amsterdamse grachten om geld op te halen voor onderzoek naar de spierziekte ALS. Wat begon als een initiatief van een aantal vrienden die met lede ogen aan moeten zien hoe een vriend vecht tegen deze ziekte, heeft zich binnen een jaar als een olievlek verspreid. De inschrijving liep storm. De deelnemers van het voorgaande jaar hadden bijzondere verhalen; ze hadden solidariteit en saamhorigheid ervaren. Het was gaan rondzingen: 'dat is mooi, daar moet je bij zijn'. Mensen konden hun verdriet en gevoelens van onmacht samen omzetten in iets moois. En daarmee deel uitmaken van een positieve beweging. Samen vanuit vertrouwen nieuwe stappen zetten.

Een jongen die op het Lowlands festival een 'geefloket' opent 'Giving is all we have' waar je alleen mag komen als je iets te geven hebt zonder dat je er iets voor terug verwacht. Binnen de kortste keren stonden mensen in de rij om iets van zichzelf weg te geven, de creatiefste

en gekste dingen. Tijdens zijn speech hierover op een symposium een half jaar later kreeg hij een staande ovatie.

6773 mensen die meewerken aan het initiatief Human Rights Tattoo: ieder laat één van de 6773 letters van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens op zijn of haar lichaam tatoeëren. 'Om een steentje bij te dragen aan het doorbreken van de onverschilligheid, om mij te verbinden met andere mensen en hun rechten', zoals één van de deelnemers zei.

Het verhaal van de verspieders op de grens van het beloofde land spoort mij aan om uit vertrouwen te leven. Om zelf maar ook samen en als gemeente niet te vrezen voor de toekomst, om te durven loslaten wat we soms angstvallig vasthouden. Om in beweging te komen en ons aan te sluiten bij sporen van nieuw leven. Om medeschepper te zijn, ook nieuwe paden te bewandelen. Om samen met anderen eerste stappen te zetten in beloofd land.

Want wanneer we ons laten aanspreken en vertrouwen daar openen wij ons en wint ons verlangen het van onze angst. Daar gebeurt God, daar worden wij mens.

Gelezen uit: Numeri 13: 1-3, 17-20, 25-33

Claartje Kruijff